

Protocol Onderzoekscommissie Seksueel Misbruik OKKN

1. Inleiding

Naar aanleiding van het bekend worden van een aantal gevallen van seksueel misbruik binnen de Oud-Katholieke Kerk van Nederland (de OKKN), heeft het Collegiaal Bestuur van de OKKN besloten tot nader onderzoek.

Het doel van het onderzoek is tweeledig:

- Recht doen aan de slachtoffers.
- Het treffen van maatregelen om seksueel misbruik voortaan zo veel als mogelijk te voorkomen.

Het Collegiaal Bestuur heeft daartoe een onafhankelijke Onderzoekscommissie inzake seksueel misbruik en/of grensoverschrijdend gedrag door kerkelijke functionarissen ingesteld. Het gaat om een tijdelijke commissie.

Gedurende de zittingstermijn van de onderzoekscommissie zal dit Protocol voor grote delen het bestaande 'Protocol Misbruik in Pastorale Relaties' vervangen. De taken van de klachtencommissie worden overgenomen door de Onderzoekscommissie Seksueel Misbruik OKKN. Het meldpunt SMPR blijft voor slachtoffers beschikbaar.

Het 'Protocol Misbruik in Pastorale Relaties' is, voorzien van opmerkingen t.a.v. van de gewijzigde procedure, als bijlage bij dit document gevoegd.

De commissie zal werkzaam zijn vanaf 1 november 2017. Het streven is het onderzoek af te ronden voor 1 juni 2018. De haalbaarheid van dit streven zal worden bepaald door de commissie zelf en mede afhangen van het aantal te onderzoeken meldingen. Uitgangspunt is een kwalitatief goed onderzoek. Kwaliteit prevaleert boven snelheid.

2. Meldingen

2.1. Slachtoffers, getuigen en anderen die kennis dragen van seksueel misbruik of grensoverschrijdend gedrag door een functionaris van de kerk wordt verzocht daarvan melding te doen zoals aangegeven onder 2.2 en 2.3.

2.1.1. Getuigen zijn niet alleen degenen die het misbruik en/of grensoverschrijdend gedrag hebben waargenomen, maar ook degenen die hierover rechtstreeks door het slachtoffer zijn ingelicht.

2.1.2. Met anderen wordt bedoeld op personen die "van horen zeggen" weet hebben van misbruik en/of grensoverschrijdend gedrag.

2.1.3. Van getuigen wordt verwacht dat zij voor de melding aan de onderzoekscommissie met het slachtoffer hebben besproken dat zij deze melding zullen doen. Als het slachtoffer hier niet mee akkoord gaat, kan alleen een geanonimiseerde melding van misbruik en/of grensoverschrijdend gedrag worden gedaan.

2.1.4. Anderen die "van horen zeggen" weet hebben van misbruik en/of grensoverschrijdend gedrag wordt aangeraden 'de weg terug te volgen' naar de 'bron (meestal getuige)' van waaruit het bericht afkomstig is, hen te laten weten dat ze een melding gaan doen bij de onderzoekscommissie en dat de onderzoekscommissie contact met hen zal opnemen. In het geval de 'bron' is overleden, om andere redenen niet meer kan worden benaderd, ofwel niet aan het onderzoek wil deelnemen, kan worden overwogen het slachtoffer zelf te benaderen (zie 2.1.3).

- 2.1.5. In alle gevallen geldt dat wanneer het slachtoffer (rechtstreeks of via de getuige) geen expliciete toestemming voor de melding geeft er alleen een geanonimiseerde melding kan worden gedaan. Ook de anonimiteit van een bron/getuige die niet aan het onderzoek wenst deel te nemen dient te worden gewaarborgd.
- 2.1.6. Getuigen en anderen dienen bij de melding aan de onderzoekscommissie aan te geven of het slachtoffer bekend is met hun melding.
- 2.1.7. Bij meldingen door getuigen en anderen zal de commissie zich ervan vergewissen of het slachtoffer de melding wil overnemen.
Zo ja, dan wordt de melding verder behandeld op naam van het slachtoffer.
Zo nee, dan zijn er twee mogelijkheden:
- 1) het slachtoffer stemt in met een verder onderzoek waarbij haar/zijn naam als slachtoffer bekend is;
 - 2) of het slachtoffer stemt uitsluitend in met een anoniem onderzoek, waaraan zij/hij wel of niet zal meewerken.
- 2.2. Melding kan worden gedaan van seksueel misbruik dan wel van grensoverschrijdend gedrag. Hierbij wordt zo mogelijk een naam of aanduiding van pleger, slachtoffer en getuigen gegeven.
- 2.3. Meldingen kunnen worden gedaan bij het secretariaat van de onderzoekscommissie via de hulplijn 'Verbreek de Stilte' van Slachtofferhulp Nederland. De contactgegevens zijn:
- Telefoonnummer: 0900-9999001
 - Website: www.verbreekdestilte.nl (voor mail of chat)
- 2.4. De dossiers van lopende en/of afgehandelde zaken die voor de klachtencommissie zijn gebracht, zullen ten bate van het onderzoek aan de onderzoekscommissie beschikbaar worden gesteld.
- 2.5. De commissie zal een en ander strikt vertrouwelijk behandelen. De behandeling van de melding geschiedt met gesloten deuren. Bij de behandeling van de klacht en bij het advies aan de bisschop wordt de naam van het slachtoffer uitsluitend bekend gemaakt aan de bisschop, de aangeklaagde en aan getuigen, indien het slachtoffer daarmee heeft ingestemd.
- 2.6. Publicatie of andere vormen van communicatie door de commissie in de openbaarheid vinden steeds geanonimiseerd plaats ten aanzien van het slachtoffer, de aangeklaagde en (desgewenst) van een derde/betrokkene (bijv. getuigen).

3. Taak en werkwijze

- 3.1. De commissie voert een of meer gesprekken met degene die de melding heeft gedaan en in ieder geval -zo mogelijk- met het slachtoffer. Slachtoffers kunnen zich tijdens het gesprek laten vergezellen door een vertrouwenspersoon.
- 3.2. De gesprekken hebben tot doel:
- vaststellen en/of verifiëren van feiten;
 - bespreken wat de melder met de melding beoogt;
 - bespreken wat een slachtoffer van de kerk verwacht; de commissie kan desgewenst suggesties doen of het slachtoffer van advies dienen.
- 3.3. De commissie kan (en zal -doorgaans-) ook gesprekken voeren met de aangeklaagde, getuigen, de bisschop onder wiens gezag de aangeklaagde valt en andere personen die zij van belang acht.
- 3.4. De commissie brengt advies uit aan de bisschop die als kerkelijke gezagsdrager van de aangeklaagde moet worden aangemerkt. Dat advies betreft onder meer:

- of de melding/klacht geheel of gedeeltelijk gegrond ⁽¹⁾ moet worden geacht;
 - of en op welke wijze het slachtoffer erkenning, excuus en/of genoegdoening kan worden gegeven;
 - of maatregelen noodzakelijk of gewenst zijn.
- 3.5. De gesprekken en de overige werkzaamheden van de commissie vinden plaats op een neutrale locatie en zo mogelijk in overleg met betrokkenen.
- 3.6. Na afloop van haar werkzaamheden brengt de commissie een eindrapport uit aan het Collegiaal Bestuur, en draagt zorg voor een passende publicatie van het eindrapport naar buiten. In het eindrapport doet zij verslag van haar werkzaamheden en bevindingen. ⁽²⁾
- 3.7. De voorzitter van de commissie kan bepalen dat voorbereidende, inventariserende en oriënterende werkzaamheden of gesprekken worden verricht of gevoerd door de voorzitter en/of de secretaris, dan wel door een lid van de commissie.

4. Instelling/Organisatie

- 4.1. Het Collegiaal Bestuur benoemt de voorzitter van de commissie. De twee leden en de secretaris van de commissie worden op voordracht van de voorzitter door het Collegiaal bestuur benoemd.
- 4.2. Het Collegiaal Bestuur stelt de taak en werkwijze van de commissie vast in overleg met de voorzitter van de commissie. Wijziging van deze regeling door het Collegiaal Bestuur is slechts mogelijk met instemming van de voorzitter van de commissie. In gevallen waarin deze regeling niet voorziet beslist de voorzitter van de commissie na consultatie van het Collegiaal Bestuur.
- 4.3. De commissie doet haar werk in volledige onafhankelijkheid van het Collegiaal Bestuur en van de bisschoppen. Het Collegiaal Bestuur en/of de individuele bisschoppen kunnen de commissie geen aanwijzingen of instructies geven ten aanzien van de behandeling van individuele gevallen, noch daarover de commissie ter verantwoording roepen. De commissie legt verantwoording af van haar werkzaamheden in het eindverslag.

Vastgesteld door de voorzitter van de Onderzoekscommissie Seksueel Misbruik OKKN en het Collegiaal Bestuur van de OKKN.

Namens deze

Mr. G.A.M. Stevens
Voorzitter Onderzoekscommissie

Mgr. D.J. Schoon
Voorzitter Collegiaal Bestuur

Bijlage: Aangepast Protocol Seksueel Misbruik in Pastorale Relaties

¹ Een melding of klacht zal (gedeeltelijk) gegrond worden verklaard als uit het verhaal zelf of uit nader onderzoek zodanige feiten, omstandigheden en aanwijzingen blijken dat het verhaal voor een objectieve derde aannemelijk is.

² Zij besteedt daarbij aandacht aan de punten zoals vermeld in de "Onderzoeksopdracht: een conceptformulering", en doet waar mogelijk aanbevelingen, met name ook over het Protocol Seksueel Misbruik in Pastorale Relatie, de rol en het functioneren van de SMPR en de rol en het functioneren van de klachtencommissie.